

КОЛОКВИАЛИЗАЦИЯТА НА МЕДИЙНИЯ ДИСКУРС И МАНИПУЛАЦИЯТА С КОЛИЧЕСТВОТО

Силвия Коева (Велико Търново, България)

Изучаването на специфичния език на средствата за масова информация и на непрекъснато нарастващата им роля в социалния живот предизвиква особен интерес сред редица научни дисциплини – така наречените алтернативни лингвистики (социолингвистика, психолингвистика, когнитивна лингвистика) и някои нелингвистични дисциплини (философия, психология, социология, политология, културология). Метафоричният израз „език на медиите”, или „медиян език”, вече се употребява като термин с конкретно съдържание. Започва да се използва нов подход в изследванията върху него, наречен **медиялингвистика** (Добросклонска 2008).

У нас езикът на медиите представлява интерес не само за езиковеди, но и за психолози, философи, социолози, културолози, политолози и журналисти. Сред най-обсъжданите проблеми е така нареченият процес на **демократизация на медийния дискурс**.

Противоречива е оценката, която се дава на промените, настъпили в езика на българските медии през 1989 г., на замяната на така наречения антиезик със съвременния начин на изразяване главно в печатната преса. Първоначалната реакция, провокирана от „новия стил”, е по-скоро отрицателна¹, но когато се потърси обяснение за него, позицията вече не е така категорична. М. Виденов смята, че българските езиковеди не са били подготвени да посрещнат тези резки различия в езиковите особености на медиите след прехода (Виденов 1996: 142–143). В статиите си „Какво става с вестникарския език?” (1996) и „Стилистичната революция и вестникарският език” (1999) той обяснява закономерностите в появата на новия начин на

¹ „Почти неизменна черта на лингвистичните изследвания по темата е подчертаната тревога за посоката на промените в публичната реч на съвременните носители на българския език. В тази обща рамка на тревожност се забелязва **склонност понятието демократизация на езика да се натоварва с отрицателни смисли**” (Добрева 2011: 40).

изразяване и налагането му започва да изглежда логично. Е. Добрева прави наблюдението, че езиковедите у нас рядко интерпретират промените в езика на медиите като посегателство върху езиковото богатство: „Обичайно е езиковедите да се придържат към постановката [...], че промените в *медийната реч*, дори и неодобряваните, са продукт на стремежа към допълване и разнообразяване на предишния лексикално беден и морфосинтактично монотонен стандарт на публичната словесност” (Добрева 2009: 40–41).

И. Знеполски заема умерена позиция относно езика на „новата преса”. Авторът тръгва от становището на журналиста В. Найденов, според когото редица от упреците към промените в езика на българските медии са неоснователни, но заявява, че това, както и противоположното мнение, е твърде едностранчиво. Те не са погрешни, но трябва да се прецизират (Знеполски 1997: 75–76). И. Знеполски представя нелишената от основания теза, че „под език на вестника трябва да разбираме по-скоро стратегия на въздействие посредством „говоренето” (Знеполски 1997: 77).

Мнението на Кр. Стоянов за структурните изменения в езика на пресата е, че те са „...само и единствено резултат на обществените промени след ноември 1989 г. и като такива са функционална представителна форма на обществената реакция-отговор на извършените социо- и етнокултурни сътресения” (Стоянов 1999а: 22). В увода на „Обществените промени (1989–1996) и вестникарският език” той отбелязва, че модерната лингвистика разглежда езиковите промени в средствата за масова информация главно в две посоки. От една страна, вниманието се съсредоточава върху тях, за да се създадат методики за изследване на особеностите на речевото поведение, което е обусловено от хетерогенността на аудиторията, а от друга страна, за да се опишат и анализират отклоненията от нормата на стандартния език и за да се определи перспективата на тяхното съществуване (Стоянов 1999б: 51).

В книгата на А. Замбова „Манипулативни езикови стратегии в печата” (2000) се засягат въпросите за езиковите тенденции в българската популярна преса, за лексикалните и фразеологичните особености на стила, за употребата на някои граматически категории в езика на посттоталитарния печат. А. Замбова, също както посочените автори, се интересува от последиците за вестникарския език,

предизвикани от демократичните процеси в страната ни. В статията „Нови комуникативни стратегии в съвременния български печат” (1993) авторката изказва мнение, сходно с това на Кр. Стоянов: „Замяната на старите идеологизирани, шаблонизирани и десемантизирани публицистични стандарти с по-динамични, експресивни и манипулационно по-ефективни похвати и стратегии се определя от новите функции и задачи на средствата за масова комуникация в демократичното общество” (Замбова 1993: 52). Авторката обаче смята, че една от основните новопоявили се особености – внасянето на разговорни елементи с цел да се имитира език, близък до този на медийните потребители, за да се осъществи в максимална степен заплануваното въздействие – **неточно се определя като „демократизация на публичния език”**. Според нея най-подходящото название на това явление е „**колоквиализация**” (Замбова 1999: 3). Това мнение все повече се налага сред изследователите на медийния език.

Е. Добрева се спира върху различните интерпретации на процеса на „либерализация” на медийния език и също отделя внимание на тенденцията демократизацията на публичната реч неоснователно да се отъждествява с процеса на колоквиализация. „Отъждествяването на понятията демократизация и колоквиализация на медийната реч е неправомерно. По-скоро колоквиалността е една от характеристиките и един от резултатите на дискурсната демократизация в средствата за масова комуникация и по-общо в публичните дискурси” (Добрева 2004а). В по-късно изследване Е. Добрева уточнява, че отделни автори се придържат към приеманото и в настоящото изследване схващане, че **разговорността е само един елемент в по-общата тенденция към демократизация на публичните дискурси** (Добрева 2009: 38–44).

В най-общ смисъл процесът на колоквиализация трябва да се разбира като целенасочена употреба на езикови явления, типични за устната разговорно-битова практика и нерядко за непрестижните речеви формации. Но разглежданият процес се свързва и с други явления, като например „**уподобяването на медийната реч на разговорно-битовия стил с характерната му фамилиарност и относителна симетричност в разпределението на комуникативната власт** между участниците в общуването” (Добрева 2004а). Битово-разговорният подстил (наред с професионално разговорния)

е една от реализациите на книжовно-разговорната реч (Станева 2001: 411). Терминът „разговорен стил” се използва като синоним на „книжовно-разговорна реч” и се посочва, че негова характеристика е книжовността (Йосифова, Илиева 2012: 84). Съществува обаче и друго становище: „КРР (книжовно-разговорната реч – бел. моя С. К.) е по-широко понятие от традиционно отделяния (главно в лексикален план) разговорен стил” (Станева 2001: 409). Книжовно-разговорният стил обаче трудно може да се разглежда в своята реализация отделно от намиращите се в периферията на книжовно-разговорната реч **некнижовни** езикови формации – жаргони, диалекти, просторечие. Р. Йосифова и М. Илиева използват термина „разговорна реч”, който се разбира по-широко, като обединяващ книжовно-разговорната реч, интердиалекта и диалекта (Йосифова, Илиева 2012: 84). Следва терминът „разговорна реч” да се разбира по-широко. С него ще се обозначава употребата както на книжовно-разговорни елементи, така и на средства, типични за некнижовните езикови формации.

Както става ясно, като основна причина за навлизането на разговорни, в това число просторечни, жаргонни и нерядко вулгарни езикови средства (т.нар. цветна лексика (Стоянов 1999б) се сочи стремежът за отграничаване от „дървения език”, типичен за периода преди прехода, и доближаването до предпочитанията на медийната аудитория, съображенията за което са преди всичко от икономическо естество. На второ място се поставя акцент върху въздействащата функция, с която се натоварват изразните средства, „демократизиращи” облика на медиите у нас. Въздействието върху масовото съзнание обаче е твърде общо понятие. То може да се изразява именно в явния стремеж за привличане на повече медийни потребители. **Манипулацията** (скритото преднамерено манипулативно въздействие) обаче е само една от неговите прояви (вж. Гецов 2009: 25–26). Тя се свързва преди всичко с **неосъзната** от медийната аудитория промяна (или създаване) на нагласи у отделните нейни представители. Тези нагласи се отнасят към общозначими въпроси в съответствие с пристрастията (често моментни) на медията. Въпреки нарастващия интерес към средствата за масова информация манипулацията в медийния дискурс не е често разглеждан предмет у нас.

Това изследване си поставя за **цел** да бъдат представени различни случаи на манипулация с количеството в българските попу-

лярни медийни сайтове, в които се откриват елементи, присъщи преди всичко на разговорната реч. По този начин ще се подчертае манипулативната функция, с която въпросните средства се натоварват, когато попадат в манипулативно използвани езикови механизми. Заема се позицията, че изборът на разговорни езикови единици в медийните заглавия невинаги се дължи единствено на стремежа към привличане на по-широка и многобройна аудитория. Благодарение на тяхната експресивна функция разгледаните по-долу средства реализират съдържащия се в тях манипулативен потенциал или спомагат за реализирането на манипулативния потенциал на комбинираните с тях стилистично неутрални средства. В този смисъл може да се твърди, че в разгледаните употреби експресивната функция е второстепенна, помощна на основната – манипулативната функция. Когато не е налице манипулация, експресивната функция е водеща. След като са употребени в механизъм за осъществяване на манипулативно въздействие, разговорните средства се превръщат в един от инструментите за осъществяване на избраната комуникативна стратегия и не могат да се разглеждат извън нея.

В българското езикознание вече се говори за манипулативна функция на езика. Посочва се, че е второстепенна и се реализира в определени условия, при специфични цели на общуването (Добрева 2004б: 23–24). Според Е. Добрева манипулативната функция се състои в „използването на езика в пропагандистки, рекламни и др. текстове за внушаване на определени идеи, за ефективно въздействие върху вярванията и преценките на адресата, за промяна в ценностните му ориентири” (Добрева 2004б: 25). Определянето ѝ като „второстепенна” се дължи на необходимостта от наличието на набор от комуникативни условия за нейното осъществяване. Ако се тръгне от интенцията на адресанта обаче, тя може да бъде наречена „първостепенна”.

Тъй като най-ярката особеност на колоквиализацията на медийния дискурс е засилената употреба на лексикални единици с разговорна окраска, ще се наблегне именно върху техните употреби при манипулацията с различни количествени значения. Трябва да се направи уговорката, че манипулативните стремежи невинаги проличават ясно при анализа на подобрите примери (отгатването на интенцията на медийния адресант се осъществява с цялостния прочит

на предложените текстове), но ясно се вижда манипулативният потенциал на употребените квантифициращи средства.

Е. Добрева прави разграничение между две медийни практики с различен ефект. Първата се изразява в „несръчното и непремерено черпене на средства от устно-разговорните ресурси на езика поради слаба подготовка за успешно участие в масовата комуникация или поради убеждението, че очакванията и вкусовете на масмедийната аудитория са тъкмо за снижено и битовизирано стилизиране на речта” (Добрева 2004а). Втората практика е свързана с използването на некнижовни и/или на книжовни, но битоворазговорни елементи като „специална стилистична шарка, умело вплетена в изискано оформление като цяло десен на текста” (Добрева 2004а). При тези употреби се открива стремеж към въздействие върху аудиторията по начин, който ще задържи нейното внимание „благодарение на добре изчислени ефект от контраста между книжовни и некнижовни, писмени и устни, формални и неформални елементи и механизми на текстостроенето” (Добрева 2004а). Тези са и случаите, при които се открива по-частната проява на споменатото въздействие – манипулацията. Тя се благоприятства изключително добре от техническите възможности на информационните интернет сайтове, които в днешно време се борят за челното място по степен на значимост за информирането на българското общество.

Това е една от причините за **обект** на наблюдение да бъдат избрани именно популярни информационни сайтове. За да придобият резултатите по-голяма значимост, езиковият материал се екскерпира от сайтове с висока посещаемост, а темите на новините принадлежат към групата на така наречените твърди новини, отнасящи се към сериозни и общозначими проблеми.

1. На първо място ще бъдат разгледани случаите, при които **средствата за околичествяване (квантификаторите)**, с които се манипулира в заглавните комплекси² или в началото на медийните

² Е. Борисова поставя манипулативната функция на заглавието в информационните медийни текстове редом с репрезентиращата и с рекламиращата (Борисова 2011: 111). За ролята на заглавния комплекс в българските медийни текстове пише и А. Гецов: „Няма по-ефектен и по-ефективен начин за скрито, преднамерено и трайно въздействие върху социума от конструирането на **заглавието (заглавния комплекс)**” (Гецов 2009: 159).

текстове, притежават разговорна стилистична окраска. Освен разговорни лексеми (или неутрални лексеми в разговорна употреба) към тях се причисляват и фразеологизми (или фразеологизирани изрази), както и някои сравнителни конструкции с експресивна натовареност. Фразеологизмите се определят като лексикални единици, присъщи преди всичко на книжовно-разговорната практика: „В разговорната реч и в книжовно-разговорната реч ФЕ (фразеологичните единици – *бел моя* – С. К.) имат най-широка употреба...” (Станева 2001: 132) Разговорните фразеологизми се различават от присъщите на публицистичния стил фразеологични единици („устойчиви ФЕ, които се използват като стандартни езикови средства за по-бърза информативност в публицистичния текст” (Станева 2001: 133). Разговорните фразеологични единици са експресивно средство в публицистичните текстове (Станева 2001: 133). Съществуват и редица преносни употреби, които намират своето място в разглежданата група от средства.

В следното заглавие от сайта на „Стандарт” манипулацията се изразява в посочване на точно количество, когато то е приблизително известно на адресанта: „**350 бона данък дължат хотели**” (07.02.2013 г.). Използваното квантифициращо средство е числително име. „Магията на числата се състои в това, че те, за разлика от думите или метафорите, притежават авторитет на точност и безпристрастност. За това числата са един от главните обекти на манипулация” (Кара-Мурза 2000: 242). Количеството от заглавието е заместено в текста с конструкцията „около 350 000 лева”, която дава възможност да се предположат както суми с по-висока, така и суми с по-ниска стойност. По този начин се избягва отговорността от представяне на невярна информация. Подобни примери се откриват и при други медии. Значителна разлика между реалното известно количество и посоченото в заглавието се установява на сайта на „Монитор”: „**Министерството иска 5 бона от Пещерния убиец**” (03.06.2014 г.). Изисканата сума е 4475 лева.

Един от начините за изразяване на значение за неопределено разделно множество е чрез **лексикални квантификатори** от типа: *поредица от x*, *редица x*, *низ от x* (Крумова-Цветкова 2007: 41–42). Те по начало не съдържат лексикален компонент за надхвърляне на някаква норма, но е добре да се уточни, че се възприемат от носителите на езика като изразители на относително голямо количество

и в подходящ контекст назовават множеството като превишаващо определена количествена норма. Може да се каже, че в заглавието на „Монитор” *„Върволица от кандидати за Кремиковци”* (21.11.2008 г.) количеството се представя като извънредно голямо, въпреки че броят на кандидатите е точно известен и трудно би се тълкувал като голям – говори се за появата на четвърти кандидат. Описваното в речниците значение на *върволица* обаче се свързва с представа за по-голямо количество (неопределеност, която предполага голям брой): „Редица от хора или предмети, които следват едно след друго във времето или пространството” (Радева 2012: 91). Пosing внушения в желаната насока се постигат с помощта на типичните за медийния език лексеми с разговорна стилистична окраска. Като такава лексема може да се определи *върволица* и именно разговорността с присъщата ѝ експресивност превръща конструкцията в средство, сигнализиращо по имплицитен начин прехвърляне на количествена норма.

„Преса дейли” поднася на своите потребители материал, с който се сменя илюктивната насоченост на текста, като се създава погрешно впечатление. Заглавието е *„Милионери никнат като гъби”* (09.08.2012 г.). С началото на текста се съобщава: *„Депозитните милионери никнат като гъби след дъжд. За една година у нас са се „родили“ нови 106 богаташи със седемцифрени банкови влогове, а само за три месеца броят им се е увеличил с 40”*. Дотук представянето на информацията на пръв поглед се извършва коректно. Изглежда, че с предпочетеното квантифициращо средство не се представя лъжа или полулъжа, а се цели единствено по-голяма експресивност. Но ако прочитът продължи, се стига до изречение, представящо потвърдената от използвания източник информация: *„Според експерти сериозният ръст на тлъстите сметки не означава, че много българи са забогатели. Голяма част от влоговете се трупат, защото бизнесмени продават предприятията си и вместо да инвестират, спестяват, твърдят експерти”*. Щом е така, става ясна целта на употребения фразеологизъм.

В по-редки случаи е възможно да се създават манипулативни внушения въз основа на представянето на количеството като твърде малко, като намиращо се под някаква общоприета норма. Множеството може да бъде **назовано метафорично** със съчетания от типа

шепа хора – „ЕДНА ШЕПА хора. Много малко на брой (хора)” (Ничева, Спасова-Михайлова, Чолакова 1974: 307). С това средство количеството може да се представи като твърде малко в съответствие с интересите на медията, както това се прави на сайта „Vsekiden.com”: „**Цецо високопарнички пред шепа хора в Перник**” (28.04.2014 г.). Лийдът включва изречението „*Нетипични за физкултурния му стил политически метафори и изводи си позволи Цветан Цветанов пред шепа симпатизанти на ГЕРБ в Перник*”. „Dariknews.bg” обаче се изразява по друг начин: „...представи пред гражданите (всички граждани – С. К.) на Перник”, като от заглавието на материала проличава как е настроена медията спрямо политическата фигура: „**Цветанов: 25 май е шанс за промяна**” (28.04.2014 г.). Очевидно е, че манипулацията се извършва или с едното, или с другото средство. Важно е, че проличава манипулативният потенциал на *шепа хора*, при реализацията на който средството се натоварва с манипулативна функция.

Опит за представяне на мнение за факт и после за избягването на тази отговорност се наблюдава на сайта на „Монитор”. В колонката с новинарски заглавия (а и в резултатите от интернет търсачките) се чете „**Шепа хора няма да диктуват рокадите в МС**” (03.06.2014 г.). Едва когато се отвори страницата със съответната новина, може да се види (но не веднага или може съвсем да се изпусне) наличието на надзаглавие с много по-дребен шрифт „**Пламен Орешарски отсече:**”.

Значение за тоталност може да се изразява с помощта на резултативни глаголи, образувани с различни префикси (*до-, из-, изпо-, раз-, про-* и др.), следвани от членуван обект (вж. Крумова-Цветкова 2007: 106). При някои от тях роля за този тип околичествяване играе лексикалното им значение. В медийните заглавия те обикновено са в преносна употреба (*гълтам, поглъщам, изяждам* и под.). Това са предимно глаголи, изразяващи **резултативно-панкурсивен** начин на действие. „Той характеризира действието като обхващащо изцяло определен обект...” (Грамматика 1983: 285). Към тях обаче могат да се добавят **резултативно-циркумкурсивните** глаголи, които означават действия, разпространяващи се върху цялата повърхност (а не върху цялата дефиниционна област) на обекта (*изораскам, подгизна, забърша*) (Грамматика 1983: 285; вж. още Иванова 1974: 40–42).

Следващите манипулативни стремежи разчитат на представянето на мнение за факт: *„Плажът в Приморско отнесен, про- дължава да вали в Бургас и на юг”* („24chasa.bg”, 16.07.2014 г.). Вижда се, че същото значение се съдържа в миналите страдателни причастия, образувани от разглежданите глаголи, независимо дали функционират като прилагателни имена или изграждат страдателна глаголна форма (както е в случая, но с изпуснат спомагателен глагол). Източникът, на който се основава тази новина, не е достатъчно достоверен: *„Целият плаж от Приморско до Перла е отнесен! От три и половин започна бурята, със силен вятър и дъжд, все още вали, страшно е!”*, каза по телефона наша читателка”.

Смяната на илокутивната насоченост в следващия наблюдаван случай на манипулация в известна степен отклонява вниманието от количественото значение. Той обаче ще бъде представен, защото прокарването на желаното внушение, за да звучи новината по-интригуващо, е изключително недопустимо и на такива употреби трябва да се обръща внимание. „Монитор” съобщава *„Пиян работник прегази колега с валяк”* (02.08.2012 г.). Това заглавие представя криминално деяние. Началото на текста също: *„Пиянски запой в строителна бригада завърши с жестоко убийство на пътя”*. То обаче се оказва инцидент, при който машината неочаквано потегля назад. Нейният водач успява да скочи, но колегата му закача дрехата си на стълбата за слизане и загива от сблъсъка с мантизелата край пътя. Измислената картина на брутално кърваво убийство (чрез умишлено *„премазване” с валяк!*), която медията представя на читателите си, нарушава всякакви етични норми, като използва смъртта на човек за съчиняването на поредната „интересна история”. Сходства се откриват и в текст на същия сайт със заглавие *„Тир размаза двама в аварийната”* (02.08.2012 г.).

Редно е, след като тотално количество може да се изразява чрез глаголни префикси или чрез лексикалното значение на глагола, като средство за изразяване на партитивност да се посочи **наречието почти**, в случаите, когато се съчетава с тези глаголи. Допълнителен оттенък на количественото значение е представата за **по-голямата част** от засегнатата повърхност (обем) на обекта (обектите). Този квантификатор може да влиза в състава и на именни групи, като се съчетава с квантификатор за цялостно количество (както при дискретните множества, така и при недискретните маси

веществена субстанция). „Vesti.bg” съобщава за пътен инцидент: **„Дупка на пътя почти погълна автомобил в Пловдив”** (04.06.2014 г.). Към текста е приложена снимка, от която се вижда, че въпреки големите размери на дупката, няма опасност дори половината автомобил да попадне в нея. Тук манипулацията е свързана едновременно със значението за завършеност, цялостност на процеса (т.е. с лимитативността – почти погълна) и с количеството на предмета (погълна автомобил), защото само „Предната дясна гума на автомобила е попаднала в „кратера”. Както се вижда, манипулира се и с лексикалното значение на автомобил, противопоставено на частичната референция чрез „предната дясна гума на автомобила”.

„Actualno.com” предпочита разговорна форма, вмъкната в парафраза на чуждо изказване, за да „подсили” новината **„Плевнелиев: Ще гоним до дупка терористите”** (08.08.2012 г.), а лийдът представя думите на президента така: **„Президентът Росен Плевнелиев заяви твърдата си позиция, че ще направи всичко по силите си атентатът в Бургас да не бъде забравен и да се стигне до залавяне на терористите, отговорни за трагедията на 18”**. „До дупка” определено се тълкува като превишаване на норма при осъществяването на действието, а „(с) всички сили” и „всичко по силите си” са демагогски изрази, защото идеята за цялостно количество обикновено провокира представа за много, а въпросните сили (наличните възможности) може да не са. По никакъв начин не може да се докаже, че обещаните усилия ще бъдат големи.

„Dnes.bg” представя мнение за факт: **„Всички министри работят на пълни обороти!”** (31.05.2014 г.). Изглежда, че информацията не е проверена, а от втория абзац на текста се разбира, че това е изказване на министъра на земеделието Димитър Греков, т.е. позицията е субективна и не се основава на представени изчисления.

Представяне на количеството като по-голямо от действителното (и като неопределено, когато е известно) се наблюдава на сайта на „Сега”: **„Кабинетът сваля драстично таксите за регистрация на фирми”** (26.08.2013 г.). На пръв поглед изглежда, че се извършва квантификация на процеса, но значението е много по-близо до представата за **драстично ниски такси**, освен това в текста се манипулира с пряко приписвания признак. Субективно е понижаването на таксите да се нарече драстично (т.е. извънредно или крайно силно), като се има предвид последващият текст: **„Драстично намаление”**

на таксите за регистрация на фирми предлага правосъдното министерство. Дружество с ограничена отговорност (ООД) вече ще се регистрира не срещу 160, а срещу 110 лв. За едноличен търговец ще се плащат 30 вместо досегашните 35 лв. Намаление има и при таксата за акционерните дружества – вместо 460 ще се плащат 360 лв. Най-сериозен е спадът при банковите и застрахователните акционерни дружества, чиято регистрация вече ще струва 1300 вместо 1700 лв.”. Таксите се свалят, но защо този спад е драстичен? „Напоследък политици и икономисти ни убеждават в драстично (!) понижаване на данъците. **Драстичен** в семантиката си на интензификатор означава ‘много голям, много съществен’” (Карастойчева 2005: 289). Трябва да се добави, че като негов синоним в разговорната практика се утвърждава *краен* (пределен интензитет) и именно това е значението, с което се възприема от читателите. Само един от проверените речници обаче включва в дефиницията на *драстичен* лексемата *краен*: „Който действа със сила, бързо, грубо; краен” (Буров, Пехливанова 2002: 128). Ц. Карастойчева определя *драстичен* като сленгов интензификатор, ето защо е предпочитан от медиите.

Средствата за негация често служат за изразяване на прагматична квантификация, с която реферираното количество се посочва като твърде малко, недостатъчно, нефункционално. Прагматичното отрицанието не може само по себе си да е манипулативно освен ако не участва в сложен механизъм с манипулативна насоченост. То цели означаване на твърде малко (но все пак налично) количество и се описва от Ст. Гърдев като присъщо на книжовно-разговорната реч (Гърдев 2000: 99–100).

В следващото заглавие се използва фразеологизъм, с който обикновено се извършва прагматично отрицание, т.е. дава се субективна оценка на количеството като твърде малко. Това не би трябвало да е манипулация, щом се осъзнава от адресата, но манипулацията тук се извършва чрез механизма, в който средството е употребено: „**Костов: След година БТК няма да струва пукната пара**” (, Vesti.bg”, 16.05.2000 г.). Парафразата от началото на текста е: „Ако БТК не бъде приватизирана сега, след една година тя няма да струва почти нищо, заяви днес премиерът Иван Костов...”. „Не струва пукната пара” може да означава ‘нищо’ и манипулацията да се състои едновременно в отричането на съществуващо количеств-

во (вариант на представянето на известно количество като по-малко) и в спекулирането с цитата. Примерът се приема за манипулативен, защото изрази с определена стилистична окраска се използват за охарактеризиране на обществени фигури с цел привличане на читателския интерес, като некоректно се включват в състава на техни изказвания.

Медийните текстове си служат и с изрази за прагматична всеобщност (вж. Гърдев 2000: 100–102), даващи оценка на количеството като твърде голямо. В заглавие на „Новинар” субективна оценка (изразяваща на недоволство) се представя като факт: **„Куцо и сакато влиза с виза у нас”** (17.03.2008 г.). Последвалата парафраза е: *„Куцо и сакато влиза в страната ни с издадени от МВнР визи, а България отказва да допусне едва три процента от чуждите граждани, пожелали да влязат у нас. Това стана ясно вчера на съвместна пресконференция на външния министър Ивайло Калфин, заместника му Милен Керемедчиев и шефа на Консулския отдел във външно министерство Валери Веселинов”*. Изразът е използван, за да постигне контраст, не се основава на реални данни за това, че всеки пожелал виза в страната. Възможно е да се манипулира и с изрече в началото на парафразата, защото едва ли след среща на такова високо равнище направеното заключение ще съдържа формулировката „куцо и сакато”, не това е бил изводът от пресконференцията. Навярно заглавието и началото на текста са решение на медийния адресант.

2. В редица случаи разговорните лексикални единици съпровождат използвания стилистично неутрален квантификатор, за да засилят желаното манипулативно внушение.

На сайта „Standartnews.com” се открива подобен пример: **„5500 напират за митничари”** (31.07.2012 г.). В текста обаче посоченото количество е „*близо 5500 души*”, което сигнализира, че броят е по-малък от посоченото число. Това, че адресантът иска да подсили оказвания ефект върху читателите за многобройността на кандидатите, проличава и от семантичния компонент за висок интензитет на извършваното действие, който се долавя в лексикалното значение на употребения глагол „*напират*”.

Категорично звучи заглавието **„Низ от престъпления се крият в подслушаните разговори на бившия премиер”** („Сега”,

29.04.2013 г.). Началото на текста носи същото значение: „Низ от престъпления лъсват в скандалните разговори, изтекли в медиите...”, но по-нататък се съобщава „В разговорите се набиват на очи поне 2 състава на Наказателния кодекс – възпрепятстване на правосъдието и търговия с влияние, но би могло да се разследва и за много други”. Предпочетеното глаголно наклонение подсказва, че необходимото условие за разследването все още не е налице, което означава, че проверката не е осъществена и няма ясен резултат. Освен това известните две престъпления не би трябвало да се представят в заглавието като „низ от престъпления”, за да бъде информацията по-точна, а не да подсказва голям брой на елементите от разделното множество. Този основен за новинарския текст факт дори не се позовава на достатъчно достоверен и авторитетен източник, а на анонимен за аудиторията източник³ – на твърдения на „специалисти по наказателно право, до които „Сега” се допита”. Използваните глаголи лъсвам и се крия подсказват желанието на колективния адресант да създаде криминален ореол около фигурата на Бойко Борисов.

Същата е ситуацията при представянето на новината „**Сидеров участва в меле на летище Варна**” (08.01.2014 г.) от „Монитор”. Чрез лийда на този медиен текст адресантът иска да внуши, въздействайки върху подсъзнанието на потребителя, че небезизвестната политическа фигура непрекъснато попада в конфликтни ситуации: „Лидерът на „Атака” Волен Сидеров се забърка в пореден скандал...”. Споменава се обаче само едно произшествие, дори точната дума за него не е „скандал”. Употребата на *пореден* е умишлена, но ненужна.

В следващия наблюдаван пример няма реално известни данни, а в заглавието се посочва извънредно голям брой на множеството. Медийният текст е от сайта на вестник „Сега”: „**Стоотици милиони за екология отиват на вятъра**” (29.10.2013 г.). В подзаглавието контекстовият синоним е със сходно значение – „огромни сред-

³ Св. Терзиев представя класификация на видовете източници, използвани от медиите, като посочва, че анонимните източници са два вида – неизвестни само за аудиторията и неизвестни и за аудиторията, и за медията (Терзиев 2006: 358). И в двата случая те не са достатъчни за представянето на факт. Трябва да се погърси достоверен източник (т.е. трябва да се прибегне до т.нар. двойни източници).

ства”. Номинативната верига продължава с „много пари” – „около 29 млн. евро” (прогноза на министъра на екологията Искра Михайлова) – „103 млн. евро” (прогноза на Европейската комисия) и завършва в изречението „Последните и най-песимистични сметки на Михайлова пък са за загуба на стотици милиони”. Не е логично въпросните „стотици милиони” да са много повече от прогнозата на еврокомисията (103 млн.). С тази формулировка явно И. Михайлова набляга само върху това, че сумата е голяма. Щом медията е предпочела да представи нейното мнение в заглавието, е била длъжна да оповести на кого принадлежи то (т.е. да не представя мнението за факт). Освен това под снимката над текста се съобщава: „Още не е ясно колко точно евромилиони ще изпуснем...”.

„Новинар” оповестява на своя сайт в интернет: „**Наливат милиони в модернизацията на институциите**” (26.07.2013 г.). В същото време в същинския текст се съобщава, че „*Проектът, който е изготвен от екип на Министерски съвет, е на стойност над 2,8 млн. лв.*”. По-коректно е в заглавието да се употреби тази формулировка, щом като приблизителното количество е известно. То съдържа в състава си едва два милиона и не може да се отъждестви със значението на „милиони” от заглавието. И тук желаното внушение се засилва с помощта на преносно употребения глагол „наливат”.

Върху смяната на илокутивната насоченост се изгражда манипулативният ефект в следното заглавие на „Монитор”: „**Тонове плакати след вота**” (03.06.2014 г.). Преносно употребеното съществително име във форма за множествено число *тонове* в конкретната ситуация не означава реално измерено количество, а разделно множество с брой, надвишаващ някаква норма. Заглавието оставя впечатление, че информацията е актуална за момента, но се оказва, че „*Осем от формациите, участвали в евровота, не бяха свалили предизборните си плакати в столицата до вчера, въпреки че едноседмичният срок за това изтече*”, т.е. вече не би трябвало да са останали плакати. Освен това основната новина в текста е за успешните и в повечето случаи навременни действия по премахането на плакатите. Още с първото изречение на лийда обаче проличава стремежът към манипулация с преувеличаването: „*Партиите зарязаха тонове хартия, с която опаковаха страната преди изборите за ЕП*”. Разговорната употреба на глаголната фор-

ма „зарязаха” създава негативно отношение към „безотговорните” партии, а преносната (отново разговорна) употреба на *опаковаха* се свързва с цялостния обхват на обекта (страната) от предиката.

Не се позовава на информационен източник главната новина в статията на „Монитор” **„Дим обгази Ботевград”** (30.07.2012 г.): **„Десетки ботевградчани загрели телефон 112, за да съобщят за поредното обгазяване на града им”**. Дава се едно-единствено име на човек, позвънил на телефон 112. Но само от първото изречение ясно личи какво иска да внуши авторът. Изразява се голямо количество на субектите на предиката (чрез преносната употреба на *загрели*) и повтаряемост на събитието (чрез прилагателното *поредното*), за да се засили значението му. Формата *обгази* в заглавието също носи значение за цялостен обхват на обекта от предиката, благодарение на префикса *об-*. Употребата на квантификатора *десетки*, съчетана с посочените езикови средства, некоректно се използва за създаване на погрешна представа, която не може да бъде категорично потвърдена.

В заглавието на „Vsekiden.bg” **„10-метрова дупка погълна дете”** (08.02.2013 г.) неточно известно количество се представя като точно. Медията не разполага с категорична информация, защото ѝ е известно, че шахтата е дълбока „около 10 метра”. Освен това информационният източник не е изяснен.

Сайта на „Новинар” предлага заглавие **„Двуметрова вълна отнесе мостове в Берковица”** (05.09.2014 г.). Известните данни са за вълна, висока „около 2 метра”, т.е. допуска се вариант за по-малка височина. Освен това мостовете не са отнесени (знак за силата а стихията), а разрушени.

Заместване на точно околичествяване с приблизително се открива и в заглавния комплекс от сайта на „Сега” **„Прокуратурата най-после затвори чадъра на Мирослав Найденов/ След 4-годишно мотаене на делото бившият земеделски министър е обвинен в търговия с влияние и предлагане на подкуп”** (27.03.2013 г.). Посоченият по период от време всъщност е по-малък – „почти 4 години”.

Заглавие на „Монитор” съобщава: **„Пием най-много хапчета срещу хипертония”** (02.08.2012 г.). Читателят би предположил, че сравнението се извършва с останалите видове лекарства. Изводът е резултат от изследване, направено само върху лекарствата, заплащането на които се поема от Националната здравноосигурителна

каса. Освен това по данните се отчита, че „Гълтаме най-много хапчета срещу високо кръвно, диабет и исхемична болест на сърцето”, т.е. тук се извършва тенденциозен подбор на факти (един от вариантите за манипулация със съчинителния ред). Значението за степен служи за посочване на количествени отношения в сферата на предметите, но за да стане това, преди това се квантифицира признакът. Използван е и разговорен квантификатор с интензифициращо значение при количеството на процесите – *гълтаме*, вместо *приемаме* или *пием*.

3. Понякога се манипулира едновременно с квантифициращо средство без книжовно-разговорна окраска и с такова, принадлежащо на разговорната реч, т.е. второто не е само съпътстващо, улесняващо манипулативното въздействие, както е в предходната група. Разновидност тук са примерите за манипулация само с разговорни квантификатори (повече от един). В тези случаи най-често се наблюдава едновременна манипулация с количеството на предметите и това на процесите.

„Dnes.bg” използва фразеологично съчетание, за да представи по по-експресивен начин (с усилващ елемент) изказване на обществена фигура по значим въпрос: „**Пишем стратегии на поразия, а ефектът – нулев**” (29.01.2014 г.). В началото на текста репликата на вицепремиера Даниела Бобева е представена чрез друга парадфраза: „*България е „шампион“ в ЕС по писането на стратегии, но част от тях се оказват загуба на време и средства*”. С употребата на *шампион* проличава, че заключението е направено на основата на сравнение и това, че България е първо място в това отношение не означава, че писането се извършва „на поразия”. Този израз притежава отрицателен семантичен компонент – за извънредно голяма интензивност на действието (количественото значение се разпростира и върху представата за обектите като резултат), което води до нежелан, непредвиден, необмислен резултат. Направеният контраст е приписан без основания на Д. Бобева, още повече, че той е преувеличен, тъй като с „нулев” се посочва отсъствие на резултат, а след това се замества с „част от тях” – все пак резултат има.

Сериозно преувеличаване с количеството се извършва на сайта на „Сега” чрез подзаглавието на информационен текст „**Кабинетът „Борисов” ползва военната авиация като такси/ До три полета на ден са правили хеликоптерите „Кугър“ за нуждите на**

правителството. Министри са летели с вертолет *дори до ловни стопанства*” (11.06.2013 г.). Явно полетите са били всеки ден и понякога по два или три. Тъй като става въпрос за период на едно правителствено управление (06.2009 – 03.2013 г.), това количество трябва да е много голямо. Оказва се обаче, че през 2009 г. е извършен само един полет, през последната година (но не е ясно за другите) полетите са 26. Няма начин да са се извършвали „*до три полета на ден*”. В заглавния комплекс се изопачава следната информация, дадена в текста: „*Дори се е стигнало (еднократност – С. К.) до парадокса три различни хеликоптера да летят в един и същи ден, за да превозят членове на кабинета или техни гости*”. Става въпрос за еднократно използване на хеликоптери три пъти за един ден. В този пример се комбинира манипулация не само с конструкцията *на ден*, изразяваща всеобщност, и с числително бройно име, но и с разговорната сравнителна конструкция „*като такси*”. Тя се разглежда като средство за изразяване на висока абсолютна степен (Чоролеева 2007: 107–113). В случая с нея имплицитно се подсказва множество от еднородни действия.

Дистрибутивните глаголи изразяват събирателност на събитията и състоянията. Свързват се с представата за засягане на всички обекти и/или осъществяване от всички субекти. Събирателна множественост изразяват и глаголи, чийто обект има количествена или пространствена обхватност и множеството събития се състои от отделни единични събития върху този обект...” (Крумова-Цветкова 2007: 144). Това са **квазидистрибутивни глаголи**, при които „...действията в микроситуациите засягат различни квазиотделни части на актанта...” (Чакърва 2003: 38). Този тип квантификация е едновременно на действията и на отделните (неопределени, но много на брой) точки от цялата повърхност на предмета.

„Новинар” съобщава: „**Глутница наръфа жена в Сапарева баня**” (01.05.2013 г.). Глаголът е изходен за номинативна верига, отместваща първоначално сигнализираното количествено значение – „*наръфа – била нахапана – ухапаната*”. Жената няма разкъсвания, следователно едва ли е нахапана, а лексемата *наръфа* е избрана, защото разговорността ѝ улеснява създаването на желаните манипулативни внушения. Примерът илюстрира и манипулация със събирателно съществително име, защото не глутницата е ухапала жената, а куче от глутницата.

Лесно се прокарват желаните внушения, когато отправителят на медийния текст умело комбинира различни типове средства за околичествяване: **„Лошото време „отрязи” тока в редица населени места в страната”** („Inews.bg”, 27.11.2013 г.). Споменатата вече конструкция *редица x* се съчетава със значението за пълно обхващане на целите посочени обекти от действието (преносно употребения глагол „отрязи” и определителния член в „тока” и в „страната”). В действителност само четири електропровода в района на столицата са съборени и не се изяснява колко населени места са засегнати. Вторичният лийд информира: **„В областите Враца, Монтана, Перник, Кюстендил и София някои от клиентите на дружеството са с частично нарушено електрозахранване”**. От тук следва, че няма населени места, в които снабдяването с електричество изцяло да е прекъснато („отрязано”), при това частичното нарушаване на електрозахранването може да не е сериозно.

В примера, който следва, наблюдаваната квантифицираща структура се употребява, без да има информация за реалното количество и като се изяснява, че то всъщност не е толкова голямо. В лийда на материал от „Труд” със заглавие **„Внезапна проверка на ГДБОП и НАП на Кулата: Дежурните изхвърлят пари и подаръци”** (08.04.2013 г.) се съобщава: **„Дъжд от евро се изсипа на пътното платно и в помещенията на ГКПП-Кулата по време на внезапна на мобилна група инспектори от НАП и ГДБОП”**. Първото нещо, което поражда сериозни съмнения към достоверността на тази информация, е посоченият дублиран източник – **„разказва свидетел на акцията, цитиран от struma.com”**. Свидетелят е шофьор на ТИР, който е бил на платното и е наблюдавал случващото се в 3.00 след полунощ. Неговите цитирани думи по-долу в текста са: **„Някои от служителите бяха бързи, смели и сръчни и изхвърлиха на мига всичко от джобовете”**. Проличава, че няма свидетел на „дъжда от евро” в помещенията. Освен това несъмнено манипулативно е неизвестното „съдържание на джобовете” на служителите (които може да не са повече от двама), наблюдавани през нощта, да се интерпретира от медията като „дъжд от евро” (дори не може да се докаже, че е имало евро). Последното изречение на този медиен текст съвсем обезсмисля използването на квантифициращата конструкция – **„Каква сума е била открита при операцията не се съобщава”**.

Еклектика от манипулативно употребени квантифициращи средства се наблюдава в следващия пример от електронната страница на „Монитор”. Заглавният комплекс е изграден от надзаглавие, основно заглавие и подзаглавие: „Вятърът вдигна покриви във въздуха/ Щорм потоци почивни станции в морето/ Стихията гълтна 10м от брега на Поморие” (23.03.2013 г.). Следва изречението под снимковия материал: „Морски щорм отнесе навеси и стени на сгради от почивните станции, като по чудо няма пострадали хора”. Значението на глагола *потоя* предполага, че обектите са засегнати изцяло от действието, но явно става дума само за навеси и стени от споменатите сгради. После обаче се изяснява, че стената е една. Началото на текста също не отстъпва по представяне на количеството като извънредно голямо: „Щорм изяде бреговата ивица в местността Косата на Поморие и бутна подпорната стена, деляща бунгалата на почивни станции от бурното море. Морската вода е подкопала основите на дървени бараки и голяма част от тях (ако множественото число на „дървени бараки” се използва за неголямо количество, „*по-голяма част от тях*” означава още по-малко количество – С. К.) вече са във водата”.

Въпреки богатия материал, който разглежданият пример представя, ще се обърне внимание само на още един от квантификаторите в манипулативна употреба, който се съчетава с изразяването на цялостност – „*покриви*” от надзаглавието на текста. Някои съществителни имена се свързват с представата за параметричност (*палат/барака*). Като нейна проява може да се разглежда и тази лексема, защото в текста синонимът е „(няколко) *тенекиени покрива*”, т.е. навеси. Извършва се манипулация със степен на непряко експлициран признак („размер”). Този пример съчетава различни начини за манипулация с количеството и може да се отнесе към втората група – съчетаване на квантификатора с книжовно-разговорна (или некнижовна) лексема.

* * *

От направените анализи се вижда, че примерите могат да се разделят в три групи: 1) когато квантифициращото средство е с разговорна окраска; 2) когато квантификаторът е съпътстван от лексикална единица с разговорна окраска; 3) когато в медийното заглавие се манипулира с две (възможно е и с повече) квантифициращи лексикални единици, поне едната от които принадлежи на разговорния стил.

Наблюдават се манипулативни употреби на разнообразни средства, с които се изразяват различни количествени значения – числителни бройни имена, глаголи, фразеологизми и фразеологизирани изрази и др. Разбира се, представеният материал не изчерпва всички възможни манипулативни употреби. Подобно изследване ще има много по-голям обхват. Например специално внимание в отделна статия се обръща на **глаголите**, с помощта на които се изразява значение за множество на аргумента, надхвърлящо някаква норма – *бъкам, валя, гъмжа* и др. (Коева 2003: 171–189). Предложените примери обаче са достатъчни, за да се докаже, че предпочетените езикови средства с разговорна окраска са предпочетени заради възможността с тях по-лесно (благодарение на експресивността) да се прокарат желаните манипулативни внушения.

Интерес представляват езиковите механизми, в които се включват разгледаните средства. Сред тях са:

а) представяне на приблизително определено количество като определено;

б) представяне на точно известно количество като неопределено със семантичен компонент за надхвърляне на общоприета норма;

в) посочване на количество, без медията да се основава на достоверен източник или след като информацията е била опровергана;

г) некоректно включване на разглежданите средства в изказвания на обществено значими фигури;

д) представяне на мнение за факт;

е) смяна на илокутивната насоченост на текста.

БИБЛИОГРАФИЯ

Борисова 2011: Борисова, Е. Жанрове в медиите. Шумен. Унив. изд. „Епископ Константин Преславски“.

Буров, Пехливанова 2002: Буров, Ст., Пехливанова, П. Малък речник на чуждите думи в българския език. В. Търново: Слово.

Виденов 1996: Виденов, М. Какво става с вестникарския език?// Езикът на тоталитарното и посттоталитарното общество. „Проходка и Качармазов“, София, с. 140–143.

Виденов 1999: Виденов, М. Стилистичната революция и вестникарският език.// Езикът на медиите. Съст. Л. Стоянова. Варна: ВСУ, с. 5–11.

Гецов 2009: Гецов, А. По следите на скрития смисъл. Предпоставки и инструменти за скрито манипулативно въздействие в дискурса на българската популярна преса. В. Търново: Унив. изд. „Св. св. Кирил и Методий“.

Граматика 1983: Граматика на съвременния български книжовен език. Том II. Морфология. София: БАН.

Гърдев 2000: Гърдев, Ст. Числото в реч. Русе: ЛЕНИ-АН.

Добрева 2004а: Добрева, Е. Демократизация, колоквиализация и/или постмодернизация в медийния дискурс. // Тенденции и процеси в българския език. Съст. К. Вачкова. Шумен: Унив. изд. „Епископ Константин Преславски“, с. 139–174.

http://www.google.bg/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=10&ved=0CFQQFjAJ&url=http%3A%2F%2Flitermedia.com%2Flib%2Fprint%2Fprint14.docx&ei=wvZNVp_7J8PZ7gaH1YDYCw&usg=AFQjCNFvluUi7sM_hJh4E2XMn-5zSltu3Q&sig2=PN7_6BjHTO2Yg_1ITnUJXw (27.10.2014).

Добрева 2004б: Добрева, Е. Увод в общото езикознание. Шумен: Унив. изд. „Епископ Константин Преславски“.

Добрева 2009: Добрева, Е. Толерантност, нетолерантност, нулева толерантност в съвременния български печат. В. Търново: Фабер.

Добрева 2011: Добрева, Е. Аспекти на масмедийната „реалност“. В. Търново: Фабер.

Добросклонска 2008: Добросклонская, Т. Медиалингвистика: системный подход к изучению языка СМИ. Москва: Флинта Наука.

<http://www.fl.msu.ru/research/publications/dobrosklonskaya/dobrosklonskaya-medialingvistika.pdf> (20.07.2012).

Замбова 1993: Замбова, А. Нови комуникативни стратегии в съвременния български печат. // Български език и литература. 1993, № 1, с. 52–56.

Замбова 1999: Замбова, А. Лексикални характеристики и експресивни цели на съвременния български популярен печат. // Български език и литература. 1999, № 1, с. 3–14.

Замбова 2000: Замбова, А. Манипулативни езикови стратегии в печата. София: СЕМА РИШ.

Знеполски 1997: Знеполски, И. Новата преса и преходът. Трудното конституиране на четвъртата власт. София: Дружество „Гражданин“.

Иванова 1974: Иванова, К. Начини на глаголното действие в съвременния български език. София: БАН.

Йосифова, Илиева 2012: Йосифова, Р., Илиева, М. Стилистика. Теоретични бележки. Задачи и текстове за упражнения. Лингвостилистични анализи. В. Търново: Унив. изд. „Св. св. Кирил и Методий“.

Кара-Мурза 2000: Кара-Мурза, С. Манипуляция сознанием. Москва, Алгоритм, <http://rumol.ru/files/library/books/kara-murza/kara-murza-manipul.pdf> (17.08.2012).

Карастойчева 2005: Карастойчева, Цв. Контрастивното свързване като универсално средство за експресивизация – словотворчески, семантични и синтагматични паралели. // Сборник от колоквиума по повод 70-годишнината на професор Хилмар Валтер, почетен доктор на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. В. Търново: Унив. изд. „Св. св. Кирил и Методий“, с. 286–292.

Коева 2013: Коева, С. Манипулативно изразяване на неопределено разделно множество над нормата чрез вербалната фраза. // Проглас, кн. 2, с. 171–189.

Крумова-Цветкова 2007: Крумова-Цветкова, Л. Семантичната категория количество и нейното изразяване в българския език. София: Акад. изд. „Проф. Марин Дринов“.

Ничева, Спасова-Михайлова, Чолакова 1974: Ничева, К., Спасова-Михайлова, С., Чолакова, Кр. Фразеологичен речник на българския език. Том първи, А-Н. София: БАН.

Радева 2012: Радева, В. Български тълковен речник. София: Изток-запад.

Станева 2001: Станева, Хр. Стилистика на българския книжовен език. В. Търново: Абагар.

Стоянов 1999а: Стоянов, Кр. Вестникарският език като стратегия на убеждаващото публично говорене. // Езикът на медиите. Съст. Л. Стоянова. Варна: ВСУ, с. 20–28.

Стоянов 1999б: Стоянов, Кр. Обществени промени (1989–1996) и вестникарският език. Международно социолингвистическо дружество, София.

Терзиев 2006: Терзиев, Св. Агенционна журналистика. Същност на журналистическата информация и техника за писане на новини. София: Унив. изд. „Св. Климент Охридски“.

Чакърва 2003: Чакърва, К. Аспектуалност и количество. В. Търново: Фабер.

COLLOQUIALIZATION OF MEDIA DISCOURSE AND MANIPULATION WITH QUANTITY

Silvia Koeva, V. Tarnovo, Bulgaria

Abstract: The paper binds the process of colloquialization of media discourse in Bulgaria with manipulation by Bulgarian popular mass media of its consumers. The examples illustrate how the expressive function of some colloquial lexical units – quantifiers – commit or facilitate manipulation with different meanings of quantity.